

(המשך מעמוד 7)

אולם אי אפשר להסתפק בחלוקה זאת. כי הנסיבות המיוחדות אחרי הבחירות יצרו קטגוריית מישנה חשוד בה: מידת מחויבותם של הנבחרים לדמוקרטיה. מתוך 46 הלאומנים ניתן לזהות קבוצה של ח"כים, הרואה בגורל ארץ-ישראל השלמה מטרה חשוד בותה גדולה יותר מזו של המישחק הרמקוטי.

כמה מהם אינם מעוניינים ברמקוטיה ככלל, ואחרים (כמו אריאל שרון) עשויים להשתמש בתירוצים צבאיים-ביטחוניים כדי לצמצם את חירויות האדם. **הצמחנות בסיעות.** אשר לחלוקת הח"כים בתוך סיעותיהם, לפי מחנות, כפי שהגדיר אותם העולם הזה עובד הבחירות (העולם הזה 18.7.84) מחנה השלום, יונים, מתונים, ניצים ולאומנים — הרי התמונה הסופית היא כזאת:

המעמד (בסך הכל 44): 11 יונים, 13 מתונים, 16 ניצים, ארבעה לאומנים. הליכוד: (41): 12 ניצים, 29 לאומנים.

התחיה — חמישה לאומנים; מפד"ל — שלושה ניצים ולאומן אחד; ש"ס — שני ניצים ושני לאומנים. חד"ש — ארבעה אנשי מחנה השלום; שינוי — מתון אחד ושני יונים; ר"ץ — שלושה יונים; יחד — מתון אחד, לאומן אחד ונץ אחד; הרשימה המתקדמת לשלום — שני אנשי מחנה השלום. מורשה — שני לאומנים; אגודת ישראל — מתון אחד ונץ אחד; תמי" — מתון אחד; אומץ — לאומן אחד; כך — לאומן אחד.

תל-אביב

חצי צרה

הגבלת המהירות שונתה מלכודת הרדאר הוסרה!

בכל יום שישי בצהריים היתה שיירת מכונות משתרכת באיטיות מרגיזה בקטע הכביש שליד שדה התעופה רוב, בצפון תל-אביב. כל הנגר גים הקבועים בכביש זה ידעו היטב, כי המקום אהוב במיוחד על מציב מלכודת רדאר של המישטרה. ואכן, בכל יום שישי, בשעות העומס הכבד של התנועה, היה שוטר מציב את מלכודת הרדאר מאחורי מכונית סובארו אחת דנה, שעמדה על המידרכה. בתחנת האוטונוסים, מייד אחרי הסובארו, חיכתה השוטרת היפה עם פינקסי הדחוחות. מכיוון שהיתה זו מלכודת כמעט קבועה, שהופעלה לא רק בימי שישי אלא גם בימים אחרים של השבוע, היו כל הנהגים מאטים את קצב נסיעתם בקטע כביש זה, עוברים עם מבטיר של הרדאר וחוזרים למהירות הרגילה שלהם. רק נהגים שבאו מחוץ לעיר, או כאלה שסעו שם בפעם ראשונה, נתפסו, קיבלו ונענשו.

אנחת-ירוחה. איש לא הבין מדוע כהרה המישטרה דווקא בקטע כביש פתוח זה להגבלת המהירות עד 50 קמ"ש ולהצבת מלכודת-רדאר קבועה. דווקא בקטע כביש זה אין כמעט הולכי-רגל. שורת הבניינים של שיכון למד גובלת רק בצידו המזרחי וביתר חלקי הרחוב אין בתים כלל. זהו חלק ריש והכביש מחולק לנתיבים רבים ומהירים לנסיעה. לכן טעו נהגים רבים לחשוב כי זהו קטע של הכביש המהיר, ושהמהירות המתותרת היא עד 80 קמ"ש. נהגים אלה הם שנתפסו ולמדו על הגבלת המהירות בדרך הקשה.

השבוע, גילה מישוה במישטרה, סוף-סוף, כי המלכודת היה חסרת-הגיון וחסרת-תועלת. תמרוז המגביל את מהירות הנסיעה ל-70 קמ"ש הוצב בתחילת הקטע, וגרם לאנחת-ירוחה מצד הנהגים. אם תוצב מלכודת-הרדאר שוב במקום האהוב על מפעיליה, היא תכוון הפעם למהירות מינימאלית של 70 קמ"ש. חצי צרה:

שניים מהמועמדים שבילו את הלילה בחדרה המתנדנדנים

במפד"ל, צועק לו: "מה נשמע, יעקב? אתה בפנים או בחוץ... אויש, שכחתי אתה נפלת עם האחרון!" ניכר שהמילים פוצצות את גיל, והוא מנסה לשחזר את אשר אירע בימים האחרונים.

"הייתי במרוקו, והוועדה המסדרת סידרה אותי למקום מאוד נמוך. אני לא מתחרט על הנסיעה. הנושא של מארוקו חשוב מאוד מבחינה לאומית. לקחתי סיכון. בעצם לא חשבתי שזה סיכון: הופתעתי מאוד. אני נבחר-מחוז, ומיקומי הקורס — 36 — נתן לי יסוד להניח שלא אפגע, אלא להיפך — אקודם." השיחה, המתחילה באיפוק מצידו גולשת באיטיות להיחשפות. "אחרי החלטת הוועדה המסדרת, אף אחד לא חשב לבקש ר'גע, חושבים. זה

שושנה יושבת מכוונת כעצמה, מדברת בשקט. בתוך ההמולה של טלפונים, אורחים, צלם וצתי בנותיה. לפתע היא תופסת את עצמה, שאולי הגוימה, ומנסה לאזן: "זו לא מטרת חי שבעלי יהיה חברי-כנסת! אף פעם לא חשבתי על-יך. להיפך, כשהיכרתי אותו, לחצתי לכיוון ההפוך."

הרעיים המתוחים ביותר לגבי מישפחת קולאס היו דווקא רגעי חוסר-הוודאות בבחירות הפנימיות של הליכודים. שושנה מתארת כיצד ישבה במכונית וחישבה בכתב-יד רועד את התוצאות.

הבחירות הפנימיות והקרקע הבלתי ניתן-לטיח הותירו מישקע עמוק בליבו של קולאס, שהוא אחד הקורבנות של המצב. "בלי שום קשר למיקום האישי שלי, הוא מנסה להגן על התמרמרות. ההתמרמרות היא גם על הצורה וגם על המיקום. נגעת לי בנקודה רגישה. מה שעשו צעירי-חרות זו לא דחיקה קלה. דחקו אותי מהמקום ה-31, שהיה מגיע לי על-פי הסכם גח"ל-41. זה לא כמו שבני שליט נדחק מהמקום ה-30 ל-39, דן תיכון מ-2 ל-33. יצחק מודיע נדחק ממקום מס' 2 ל-3: אני ירדתי מ-10 מקומות! ובעצם סולפו כאן תוצאות ההצבעה הפנימית במרכז הליכודי."

"תראי, נאמר שמישהו לא אוהב אותי במיוחד, אבל רצה שאשכ בכנסת, וכך הוא הצביע שאהיה במקום ה-13 (ובליברלים). שנחשב למקום ריאלי מאוד בליכוד (31). כשהוא הצביע, הוא לא ידע שאדחק למקום ספק-ריאלי, מוסף קולאס בלהט, כששושנה, אשתו, עוקבת בדריכות, תומכת ומתקנת אותו מדי פעם.

"אני, דווקא, מעורבת. אלי מתייעץ איתי הרבה, או יותר נכון, מהרהר בקול רם בפני. אני גם בברית-מרכז. נכון שלא הופעתי הרבה, כשהילדות היו קטנות, אבל לא נכנסתי למרכז חינום. עובדים קשה בשביל זה. לא מקבלים מתנות!"

לגבי מישפחת קולאס הסתיימה תקופת-המתח בבשורה טובה: ראש-המישפחה סוגר את רשימת הליכוד לכנסת ה-11 — הוא בפנים. לכן חשבו-הנפש הוא סלחני יותר. מי צילצל לדבר איתו בשעות הבלתי-רעיוניות?

למען האמת, צילצלו הרבה כדי לברר: השרים, ובניהם מודיע (קולאס נחשב לאיש סיעת אברהם שריה), עמדו איתי בקשר. דויד לוי וירם ארדור ודודו אותי. ראשי-המשלה, יצחק שמיר, הופע בקריות (מתוך בחירת של קולאס). "בהיעדרי", הוא מדגיש, "הבטיח לתושבים שאני אהיה בכנסת, והוא צדק."

רבעי-מישפחה מערך, ארכי עים ליכוד, 40, 45, 41, 41, 44. לגבי לקים מהאוכלוסיה היו אלה מיספרים יבשים. לגבי כמה ממועמדי המיפלות לכנסת היו מספרים קריי טיים, שייצעבו את חייהם האישיים. הם לא ישכחו כמהרה את הספרות המשי תנות הללו.

שניים מהם היו אלי קולאס ויעקב גיל.

רבעי-מישפחה מערך, ארכי עים ליכוד, 40, 45, 41, 41, 44. לגבי לקים מהאוכלוסיה היו אלה מיספרים יבשים. לגבי כמה ממועמדי המיפלות לכנסת היו מספרים קריי טיים, שייצעבו את חייהם האישיים. הם לא ישכחו כמהרה את הספרות המשי תנות הללו.

שבון-נפש סלחני

נכנסתי למתח-שיא דווקא ביום החמישי, יום היודע תוצאות ספירת קולות החיילים.

"מרוע? נאמר שחיילים הם 15% מהאוכלוסיה, או משהו כזה. הם יכולים לשנות את התוצאה. זה היה ממש מצחיק: אחרי שכבר התפרקתי מכל המתח, זה חזר אלי."

אלי קולאס (מס' 41 בליכוד) משחזר את רגעיו הקשים. קעת הוא כבר אחרי הסיפור. שהסתיים לגביו בהפי-אנדר. הוא ישוב בלישכתו המאור מרווחת-ממוגנת במיכשור הליברלים בתל-אביב. שושנה, אשתו החיננית, והילדות הוגגים איתו.

שושנה מהרהרת בקול רם: "גורא משונה, חשבתי שיהיו לליכוד 35 מנדטים מכסימום, אבל אף פעם לא

ח"כ-לשעבר-ולעתיד קולאס ומישפחתו. לא העיזי לחשוב על זה עדיין...

לא אנושי! כשנודע לגיל מיקומו — 45 — האכזבה היתה גדולה והוא מכנה אותה "סטירה", אולם לא קריטית. על פי הסקרים, מקומו היה ריאלי. "אני רוצה לומר לך: לא התבסמתי מהסקרים, אך מקומי היה בהחלט ריאלי."

עם הרגשה פגועה, אך מוראל גבוה, הגיעו יעקב גיל ומישפחתו ליום השני, יום הבחירות. "מישפחת שוות-נפש להיותי חברי-כנסת. הם אמנם שמיחים על כך, אך זו לא משאת-נפשם. אנחנו חווים את החוויות במשותף."

אווירה אופטימית

ה מוזנ שלו, שעליו הוא חוזר כמה פעמים במהלך השיחה, הוא שתחת להתמרמר כראי לעבור כדי לשנות דברים. דברים — הכוונה לממשלות.

ממשלה בראשות המערך תעזור היום גם לעניינו האישי, אם יחוקק "החוק המרוווג" (המחייב כל שר להתפטר מבטרתו בכנסת). "הוכטח לחוקקו" מבטרת (לעצמו) גיל.

הוא יישם את התיאוריה שלו והשקיע עבודה בירושלים, עיר מגוריו. "ביום הבחירות חשבתי לקצור את פרי עמלנו." הוא מחייך בצנינות, "זו לא היתה רק תיקויה. היו לנו גם אינדיקציות לכך. לא, לא הסקרים" הוא צוחק. "ירדתי לסניפים והתבסמתי הערתי על האקטיביות של סניפים הליכוד. הוא חותך: "לא בירושלים. אצלנו זה היה אחרת: הליכוד ירד ב-10%, ואנחנו שמרנו על כוחנו. עם כי ר"ץ, שינוי, ולובה אליאב לקחו קולות שהם בעצם קולות המערך." ב-22.00 בלילה-בחירות שהה גיל

בפנים או בחוץ

יום החמישי, שלושה ימים לפני הבחירות, נערכה תגיגה בבית האדום. הפאב הירושלמי השיך לאחיו של חברי-כנסת יעקב גיל.

בסוף התגיגה שרנו את התיקויה. מספר גיל, התיקויה, נוסח יולי 1984, "המערך הוא התיקויה היחידה". "התכוננו לחגוג ביום השני את ניצחון-הבחירות בבית האדום מגלה גיל (מקום 45 במערך, בעל 44 המנדטים).

ביום השני לא חגגו בבית-האדום. ולא בבית-גיל. במצודת-זאב דיווחו לי באותו יום שהבית האדום נסגר עם היודע התוצאות. "זה לא נכון!" מכחיש יעקב גיל. "אנשים פשוט לא באו" כשכוע לאחר מכן מנסה הבר-הכנסת היוצא לעכל את טרסה הכהר-לובי של מלון דן. חברי-הכנסת היוצא גם הוא, אברהם מלמד (מקום שישי

ח"כ לשעבר גיל. "זה לא אנושי"

חשבתי שאלי לא יהיה חברי-כנסת! אני יודעת שזה לא נשמע הגיוני, אבל כך זה היה. לא שראיתי כזה אסון גדול, אבל... ביום הבחירות הסתובבתי צמוד אליו במשך חלק ניכר מהיום. ואו באמת ראיתי שהליכוד יותר אקטיבי כשטח."

בינתיים יורה קולאס לתוך שפופרת הטלפון: "אני לא הייתי על הגבול. הוא היה אחריו"

חרש לפני כן התלונן קולאס טלפנית באוזני עדי אמוראי (מערך): "עדי, אצלנו הכל בסדר. אנחנו פשוט דואגים מה יקרה אם מיכאל קליינר (מקום 49) יכנס שוב לכנסת..."

שמיר הבטיח

ה ביהחן של ראש המישפחה לא היה נחלתם של שאר בני-המישפחה: בבוקר של היום הליכודי, כשהורידו את המנדטים (של הליכוד) 42 ל-40, נלחצתי, מתוודה שושנה. "לא העיזי לחשוב על זה עדיין. אפילו לא שפירתי לאל. הוא שמע את זה רגע אחרי."

נסענו במכונית בדרך מירושלים. שם כבר שמענו ברדיו — 38 מנדטים. אז כבר ממש דאגתי. אבל אלי הוביטי. בחישובים מחישובים שונים שיהיה בסדר."